

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.6.2011
SEC(2011) 825 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă din 2011 al României

și de emitere a unui aviz al Consiliului

privind Programul de convergență actualizat al României pentru perioada 2011-2014

{SEC(2011) 731 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă din 2011 al României

și de emitere a unui aviz al Consiliului

privind Programul de convergență actualizat al României pentru perioada 2011-2014

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 9 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene²,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

- (1) În data de 6 mai 2009, Consiliul a adoptat o decizie (2009/459/CE) prin care se pune la dispoziția României o asistență financiară pe termen mediu, pe o perioadă de trei ani, în temeiul dispozițiilor articolului 143 din tratat. Memorandumul de înțelegere însoțitor, semnat în data de 23 iunie 2009, și memorandumurile suplimentare ulterioare prevăd condițiile de politică economică pe baza cărora a fost acordată asistența financiară. Decizia Consiliului a fost modificată în 16 martie 2010 prin Decizia 2010/183. Întrucât România a implementat programul în mod satisfăcător, în condițiile unei ajustări parțiale a contului curent din cauza deficiențelor structurale care subzistă încă pe piața produselor și pe piața muncii din România și care determină o anumită vulnerabilitate a țării la șocurile prețurilor internaționale, Consiliul a adoptat în data de 12 mai 2011 o decizie (2011/288/UE) prin care se pune la dispoziția României o asistență financiară preventivă pe termen mediu, pe o perioadă de trei ani,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO C , p. .

în conformitate cu prevederile articolului 143 din tratat. Memorandumul de înțelegere însoțitor va fi semnat în [iunie 2011].

- (2) Pe 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei Europene de lansare a unei noi strategii pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Strategia Europa 2020, pe baza unei coordonări consolidate a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.
- (3) Consiliul a adoptat, în data de 13 iulie 2010, o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014), iar în 21 octombrie 2010, o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre³, care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de aceste orientări integrate la elaborarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.
- (4) În data de 12 ianuarie 2011, Comisia a adoptat prima Analiză anuală a creșterii, marcând începutul unui nou ciclu de guvernanță economică în UE și primul semestru european de coordonare ex-ante integrată a politicilor, care se înscrie în cadrul Strategiei Europa 2020.
- (5) Pe 25 martie 2011, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru consolidarea bugetară și reforma structurală (în conformitate cu concluziile Consiliului din 15 februarie și 7 martie 2011 și ca urmare a Analizei anuale a creșterii efectuate de Comisie). Acesta a subliniat necesitatea de a acorda prioritate restabilirii unor bugete solide și sustenabilității finanțelor publice, reducerii șomajului prin reforme ale pieței muncii și depunerii de noi eforturi pentru consolidarea creșterii economice. Consiliul European a solicitat statelor membre să transpună aceste priorități în măsuri concrete, pe care să le includă în programele de stabilitate sau de convergență și în programele naționale de reformă.
- (6) Pe 25 martie 2011, Consiliul European a invitat totodată statele membre care participă la Pactul Euro Plus să își prezinte angajamentele în timp util pentru a putea fi incluse în programele de stabilitate sau de convergență și în programele naționale de reformă.
- (7) În data de 2 mai 2011, România a prezentat actualizarea din 2011 a Programului de convergență, care vizează perioada 2011-2014, și Programul național de reformă din 2011. Cele două programe au fost evaluate în același timp.
- (8) În perioada 2002-2008, economia României a înregistrat o creștere puternică, cu o rată medie de creștere a PIB-ului real de 6,3%, care depășea nivelul creșterii potențiale. Această creștere economică a fost determinată în principal de cererea internă, în condițiile în care evoluția creditului și a salariilor a impulsionat consumul și investițiile private. Creșterea explozivă, alimentată de intrările de capital străin, a dus însă în același timp la supraîncălzire și la crearea unor dezechilibre externe și bugetare nesustenabile. Deficitul de cont curent a atins valoarea record de 13,6% din PIB în 2007 și a scăzut doar marginal în 2008, până la 11,4% din PIB. Împrumuturile externe masive au avut la bază o politică fiscală prociclică, deficitul global crescând de la

³ Menținute pentru anul 2011 prin Decizia 2011/308/UE a Consiliului din 19 mai 2011.

1,2% din PIB în 2005 la 5,7% din PIB în 2008, ca urmare a derapajelor bugetare repetate, în special la nivelul cheltuielilor curente. Criza financiară și încetinirea activității economice la nivel mondial care i-a urmat au crescut aversiunea față de risc în rândul investitorilor, ceea ce a determinat reducerea simțitoare a fluxurilor de capital către România. Participarea la piața muncii nu s-a îmbunătățit, în pofida condițiilor economice favorabile, rata de ocupare a forței de muncă variind extrem de puțin în anii de creștere explozivă. Rata de participare a scăzut până la 63,3% în 2010, în timp ce rata șomajului a crescut de la 5,8% în 2008 la 7,3% în 2010, pe fondul încetirii activității economice. Rata șomajului rămâne deosebit de ridicată în rândul populației rome. În aceste circumstanțe, confruntate cu nevoi acute de finanțare, autoritățile române au solicitat în mai 2009 asistență financiară internațională și din partea UE.

- (9) În condițiile în care programul de ajustare UE-FMI a fost implementat în mod satisfăcător, pentru a consolida aceste rezultate pozitive, a fost negociat un program preventiv UE-FMI pentru 2011-2013 cu autoritățile române. Noul program continuă măsurile de consolidare fiscală și reformele în domeniul guvernantei fiscale și pentru menținerea stabilității financiare începute în cadrul programului pentru perioada 2009-2011. În plus, programul acordă o atenție specială reformelor structurale ale pieței produselor (în sectoarele energiei și transporturilor) și ale pieței muncii, reforme necesare pentru a valorifica potențialul de creștere al României, a stimula crearea de locuri de muncă și a crește absorbția fondurilor UE. România rămâne pe drumul cel bun pentru atingerea țintei de deficit în termeni de numerar de 4,4% din PIB în 2011 (sub 5% din PIB în termeni ESA). Aceasta va constitui totodată o bază adecvată pentru îndeplinirea țintei de deficit de sub 3% din PIB pentru 2012, deși, potrivit previziunilor economice ale serviciilor Comisiei din primăvara anului 2011, vor trebui luate măsuri suplimentare. Autoritățile au luat în paralel măsuri pentru a atinge obiectivele de reformă structurală din noul program și pentru a continua menținerea stabilității financiare.
- (10) Pe baza evaluării Programului de convergență actualizat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, Consiliul consideră că ipotezele macroeconomice care stau la baza previziunilor din program sunt plauzibile. Programul de convergență vizează corectarea deficitului excesiv până în 2012, termenul fixat de Consiliu în recomandarea din 16 februarie 2010. Programul anunță un deficit global de 2,6% din PIB în 2013 și de 2,1% din PIB în 2014, consolidarea planificată fiind bazată în principal pe cheltuieli. Potrivit soldului structural recalculat de serviciile Comisiei, obiectivul pe termen mediu nu va fi atins în perioada acoperită de program. Strategia de consolidare pare a fi concentrată la începutul perioadei, cu îmbunătățiri structurale prevăzute pentru 2011 și 2012. În schimb, în 2013-2014 soldul structural nu se va îmbunătăți. Evoluția estimată a deficitului este adecvată în 2011 și 2012, dar nu și în 2013 și 2014. Principalele riscuri care afectează țintele bugetare sunt legate de implementare, de existența unor arierate la nivelul întreprinderilor de stat, care reprezintă o datorie contingentă importantă pentru buget, și de rezervele exprimate de Comisie (Eurostat) cu privire la datele notificate de România în cadrul procedurii de deficit excesiv⁴.

⁴

Eurostat și-a exprimat rezervele în ceea ce privește calitatea cifrelor notificate de România în cadrul PDE, din următoarele motive: (i) incertitudini legate de impactul anumitor întreprinderi de stat asupra

- (11) România a inclus angajamentele asumate în cadrul Pactului Euro Plus⁵ în Programul național de reformă și în Programul de convergență, prezentate pe 2 mai 2011. Majoritatea acestor angajamente au fost deja îndeplinite sau sunt în curs de implementare în cadrul programului de asistență financiară pe termen mediu și sunt, în linii mari, adecvate pentru abordarea provocărilor identificate în contextul pactului.
- (12) Comisia a evaluat Programul de convergență și Programul național de reformă, inclusiv angajamentele asumate în cadrul Pactului Euro Plus⁶. Ea a luat în calcul atât relevanța programelor pentru asigurarea unor politici bugetare și socioeconomice sustenabile în România, cât și modul în care ele respectă normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin contribuția Uniunii la deciziile naționale viitoare.
- (13) În lumina acestei evaluări și ținând seama de Recomandarea Consiliului din 16 februarie 2010 formulată în temeiul articolului 126 alineatul (7) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul a examinat actualizarea din 2011 a Programului de convergență al României, iar avizul său⁷ se reflectă în recomandarea de mai jos. Luând în considerare concluziile Consiliului European din 25 martie 2011, Consiliul a examinat Programul național de reformă prezentat de România,

RECOMANDĂ României:

Să implementeze măsurile prevăzute în Decizia 2009/459/CE a Consiliului, modificată prin Decizia 2010/183/UE a Consiliului, alături de măsurile prevăzute în Decizia 2011/288/UE a Consiliului și detaliate în Memorandumul de înțelegere din 23 iunie 2009, inclusiv memorandumurile suplimentare ulterioare, și în Memorandumul de înțelegere din [iunie 2011], inclusiv memorandumurile suplimentare ulterioare.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*

deficitului bugetar, (ii) raportările din categoriile ESA95 „alte sume de primit/de plătit”, (iii) natura și impactul anumitor tranzacții financiare și (iv) consolidarea fluxurilor intra-guvernamentale.

⁵ Mai multe detalii legate de angajamentele asumate în cadrul Pactului Euro Plus sunt disponibile în documentul SEC(2011) 731.

⁶ A se vedea SEC(2011) 731.

⁷ Prevăzut la articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.